

واکه ها (Ünlüler)

Türkçe karşılığı
e (açık e sesi, "tek" kelimesindeki "e" gibi)

واکه های کوتاه (Kısa Ünlüler)

Simge

Ad

— فتحه / زیر (fetha/zeber):

i, e (kapalı e sesi, "yabancı" anlamına gelen "el" kelimesindeki "e" gibi)

— کسره / زیر (kesre/zîr):

o ("kolay" kelimesindeki "o" gibi)

— ضمه / پیش (zamme/pîş):

"Hareke" adı da verilen bu kısa ünlüler Farsçada genellikle yazılmazlar. Ancak telaffuzunda güçlük bulunabilecek bazı kelimelerde zaman zaman kullanılırlar.

ه harfi bazı kelimelerin sonunda kısa ünlü olarak görev yapar.

ه / ه (-e)

شانه (şâne)

تابه (tâbe)

چانه (çâne)

خانه (hâne)

واکه های بلند (Uzun Ünlüler)

ا (â)

Soluna geldiği ünsüzü "â" sesiyle okutur. Hemzenin soluna geldiği zaman "آ" şeklinde yazılır.

Örnek:

ا + ا = آن (ân) = ا + ب = باد (bâd)   ج + ا = جا (câ)   س + ا + ز = ساز (sâz)

و (û)

Soluna geldiği ünsüzü "û" sesiyle okutur. Örnek:

ا + و = او (û)   م + و = مو (mû)   د + و + د = دود (dûd)   ک + و + ز = کوزه (kûze)

ی (î)

Soluna geldiği ünsüzü "î" sesiyle okutur. Örnek:

ت + ی + ر = تیر (tîr)   ب + ی + ن + ی = بینی (bînî)   س + ی + سی = سی (sî)

Bitişmeyen Harfler

Kelime içinde sağdan bitişikleri halde soldan bitişmeyen yedi harf vardır:

ا، د، ذ، ر، ز، ژ، و

Örnekler:

آه = ا + ا + ه

ماه = ا + ا + ه

پیاده = ا + د + ه + ی

دریا = ا + ی + ر + د

بازار = ا + ز + ا + ر

مذهب = ا + ه + ب + ذ

اژدها = ا + ه + د + ژ

آواز = ا + و + ا + ز

گوهر = ا + و + ه + ر

روز = ا + و + ز

Okunmayan Vav

واو معدوله

Farsçada aynı kelime içinde خ harfi ile ا ya da ی harfi arasına و geldiğinde, bu "vav" okunmaz ve ا ya da ی, "vav"dan önceki harfi seslendiren uzun sesli görevi görür.

Örnekler:

hâb خواب

hîş خویش

hâhiş خواهش